

Kirken Underviser

Det aktuelle tidsskrift for kirkens pædagogik og undervisning

Børnebibler

1

2020

Forord

Børnebibler

Af Jonas Dean Weisenberg, sognepræst i Allesø, Næsbyhoved-Broby, Ida Bugge, kirke- og kulturmedarbejder i Rødovre Kirke, og Hanne Høgild, teologisk medarbejder i Konfirmandcenteret

»Jeg ved, hvad denne bibel
blev købt til,
for her kan jeg høre
om det, jeg blev døbt til.
Og her kan jeg høre slangen hvæse,
selvom jeg ikke har lært at læse.
De voksne kan læse for mig hver uge
om Noa, som åbnede arkens luge.«

Sådan skriver Johannes Møllehave på bagsiden af »Børnebibelen Genfortalt af Johannes Møllehave« tilbage fra 1996.

Ordene på bagsiden har stadig samme gyldighed her 24 år senere, fordi børnebibler stadig er et rigtig godt middel til at lære børn i alle aldre om Gud og det skaberværk, som de har fået del i.

Der kommer jævnligt nye børnebibler, og de vil altid have en aktualitet, fordi børn til alle tider kan have glæde og gavn af at høre de fortællinger, som udvælges til forskellige børnebibler.

Imidlertid er der også forskel på kvaliteten og udtrykket i den enkelte børnebibel, ligesom det også har en betydning, hvordan vi som undervisere i kirkeregi formidler indholdet af dem. Det er noget af det, vi belyser i dette nummer af Kirken Underviser, som således har børnebiblen som omdrejningspunkt.

Vi fokuserer bl.a. på, hvad der gør en børnebibel god til formålet, og hvordan de svære emner formidles til børn. Her får vi bl.a. forskerens bud på forskellige fortællemåders betydning for, hvordan den oprindelige bibelfortælling fremstår og fortolkes i genfortællingen af den.

Et andet spor, vi forfølger, er børnebibelen i undervisningen: Hvordan man kan inddrage børnebibelen, når der laves undervisningsmateriale, og hvordan man kan bruge den i undervisningssammenhæng med skolens yngste klasser.

Vi har desuden ønsket at komme med »bag om« børnebibelerne, finde ud af hvad kunstneren gør sig af tanker, når de laver de illustrationer, som er så vigtig en del af enhver børnebibel.

Børnebibelerne findes i rigtig mange hjem landet over, og derfor har vi valgt også at spørge en håndfuld forældre om, hvordan de bruger deres børnebibeler derhjemme, som de ofte har fået fra kirken i dåbsgave.

Endelig bringer vi et bud på, hvad en børnebibel skal kunne i dag for at være relevant hjemme på børneværelserne.

Vi håber dette tidsskrift kan inspirere til, hvad man kan undersøge i den enkelte børnebibel for at blive klar over, hvad man kan bruge den til – de muligheder der ligger i den.

Vi håber også, læsningen kan underbygge glæden ved i det hele taget at bruge de børnebibeler, der findes, og dem der kommer fremover! Brug dem i hjemmene og i kirkerne. Brug dem i børneklubber og hos juniorkonfirmanderne. Brug dem! For der er lagt stort arbejde bag, og det lønner sig, for børnene har stor glæde af dem og er nysgerrige på viden om »...hvad de blev døbt til«.

God læselyst!

Gud er en kærlig far i mange afskygninger – Gudsforestillinger i nutidige danske børnebibler

Børnebibler topper bestsellerlisterne, men det er langt fra ligegyldigt, hvilken en man vælger at bruge eksempelvis som dåbsgave fra kirken til det nydøbte barn. Børnebibler er nemlig også udtryk for forskellige gudsbilleder og menneskesyn.

Af Louise Heldgaard Bylund, Ph.d.-kandidat, Aarhus Universitet

Illustration: Jeanette Brandt fra »Sigurd fortæller bibelhistorier«

Børnebibler som bestsellere

Børnebibler er en meget udbredt genre i Danmark. Dette skyldes i høj grad, at det er blevet en veletableret tradition, at folkekirken forærer en børnebibel til de dåbsfamilier, der har fået deres barn

døbt. Flere af de mest populære børnebibler er solgt i mere end 200.000 eksemplarer. Til sammenligning defineres en bog som en bestseller i Danmark, hvis den har solgt 10.000 eksemplarer. Så der står altså børnebibler på bogreolerne i rigtig, rigtig mange danske hjem. Spørgsmålet er så, hvad der er indholdet i de mange værker, som dåbsfamilierne tager med hjem fra kirken.

»Min pointe her vil dog være, at der er faktorer, som fejer mange af de andre hensyn af bordet, nemlig de gudsforestillinger og menneskesyn, børnebiblerne formidler.«

Børnebiblernes mangfoldige indhold

Hvordan vi opfatter børnebiblernes indhold er afgjort af mange forskellige faktorer fx illustrationernes stil og den sproglige tone, hvilke historier der genfortælles i børnebiblernes kanon, og hvilke der udelades, hvordan Jesus ser ud på billederne, hvordan de forskellige køn præsenteres, hvor lange sætninger og svære ord der bruges og dermed hvilken målgruppe, børnebibelen er egnet til osv. Alle disse parametre er afgørende for, hvordan vi opfatter børnebibelen, og om man som præst vil give den i gave eller læse højt af den til arrangementer for børn. Min pointe her vil dog være, at der er faktorer, som fejer mange af de andre hensyn af bordet, nemlig de gudsforestillinger og menneskesyn, børnebiblerne formidler.

Gud er en kærlig far

I alle de mange og forskellige børnebibler, som er tilgængelige på det danske marked i dag, er ét gudsbillede herskende, nemlig Gud som en kærlig far. Med dette sagt er det dog langt fra teologisk ligegyldigt, hvilken børnebibel man vælger, for det er med den guddommelige kærlige far som med vores menneskelige kærlige fædre: Kærligheden får forskelligt udtryk. Der er vidt forskellige opdragelsesmetoder og relationer mellem far og barn. Her vil jeg blot give to eksempler fra to populære børnebibler til illustration.

I »Sigurd fortæller Bibelhistorier«, som er skrevet af Sigurd Barrett og illustreret af Jeanette Brandt, hører vi om en Gud, som virkelig ønsker, at menneskeheden har det godt og er gode ved hinanden. Gud prøver at inspirere til dette på alle mulige måder med ti bud, profeter og endelig sin egen søn som et godt eksempel, men mennesker har en fri vilje, og den vil Gud ikke overtrumfe.

I »Bibelhistorier« af Ida Jessen ønsker Gud også at få en god relation med sit skaberværk, men Gud har aldrig prøvet at være Gud før og må gang på gang se sine forsøg gå i vasken, fordi Gud grundlæggende ikke forstår mennesker, og mennesker ikke forstår Gud. Endelig må Gud prøve en ny strategi med kærlighed og tilgivelse, og her må Guds søn hjælpe til, for det er ikke nemt.

Gud er en kærlig far i begge børnebibler, men der er også store forskelle i gudsforestillinger og menneskesyn, når det kommer til store spørgsmål om menneskenes fri vilje, Guds alvidenhed og almagt, synet på Jesus osv.

»Det væsentligste for mig at se er, at man kritisk overvejer, hvilken børnebibel og dermed teologi man gerne vil give videre til de nye generationer, så den enkelte kan stå inde for det valg, man tager.«

Den perfekte børnebibel eksisterer ikke

Komplekse teologiske spørgsmål bliver bestemt ikke enklere af, at de skal formuleres til og sammen med børn. Der findes derfor ikke en perfekt børnebibel, som løser alle vores teologiske kvababbelser og hårdknuder. Det væsentligste for mig at se er, at man kritisk overvejer, hvilken børnebibel og dermed teologi man gerne vil give videre til de nye generationer, så den enkelte kan stå inde for det valg, man tager. Der kan være mange forskellige parametre i spil, som vi så ovenfor, ligesom pris heller ikke er en uvæsentlig faktor. Blandt disse mange faktorer vil jeg opfordre til at overveje gudsforestillinger og menneskesyn. Et konkret råd vil være at anskaffe sig et par forskellige tilgængelige børnebible og læse dem igennem eller måske udvælge nogle fortællinger til sammenligning, der kan fungere som en slags stikprøvekontrol for værkerne. Det kunne være Adam og Evas overtrædelse og farvel til haven, overgangen mellem de to testamenter og påskebegivenhederne.

Der er taget mange aktive valg i produktionen af en børnebibel som fx, hvem der skal skrive og illustrere, hvad der skal stå og hvordan osv. Det er derfor vigtigt, at den konkrete udvælgelse af den børnebibel, man vil dele ud, også er et aktivt valg. For én ting er givet i alt dette: Ligesom der ikke eksisterer en perfekt børnebibel, eksisterer der heller ikke en neutral af slagsen.

Hvad gjorde David og Batseba eller: Parafraseformer i børns bibelhistorier

I søndags var der dåb i min kirke: Vi døbte Dagmar og Josefine. Og så fik de hver en børnebibel med hjem, så jeg tænkte – gad vide hvilken?

Af Edith Aller, fhv. seminarielæktor, cand. pæd., ph.d. 2004 i Sprogbrugen i børns bibelhistorier. Skribenten anvender "nyt komma" i denne artikel.

Der har været udgivet bøger med bibelske fortællinger for børn på dansk siden 1728. Mere end 200 er det blevet til – først som bibelhistoriebøger til skolebrug, men fra 1960'erne især for børnebogsmarkedet. Fra 1990'erne bliver de kaldt børnebibler.

I alle årene har man diskuteret hvilken bibelhistoriebog der er den bedste. Det kan man naturligvis ikke svare generelt på, for det afhænger jo af hvad den der køber eller låner bogen, mener med »den bedste«. Skal bogen fx oplyse, underholde eller omvende til tro? Eller måske alle tre dele?

Parafraseformer

Et af de træk man kan undersøge, når man skal vælge en børnebibel, er brugen af de såkaldte parafraseformer. I en børnebibel er det ikke Bibelen ord for ord vi møder – der er tale om genfortællinger eller parafraser af de bibelske historier. Og hvad er så det?

I det følgende henter jeg mine eksempler fra fortællekredsen om kong David, især fra den »vanskelige« historie om David og Batseba: Et illegitimt samleje, et overlagt mord og Guds reaktion på begge dele – hvis man ikke helt vil udelade fortællingen, hvordan gengiver man den så lige for børn? Læs gerne beretningen i Det gamle Testamente (GT) i Anden Samuelsbog kapitel 11 og 12 inden du læser videre her.

»Man kan derfor bl.a. undersøge en bogs brug af parafraseformer for at finde ud af hvilken holdning bogen har til sit stof.«

Grundtvig

Når en stor fortæller som Grundtvig skriver verdenshistorie for voksne og begynder med Adam og Eva, har han ikke megen plads til David og Batseba. I hans version lyder fortællingen sådan: »David gjorde engang en gruelig Synd, og udøste uskyldigt Blod.« Det er det hele. Det første udsagn rummer formentlig historien om samlejet, den anden historien om mordet på Urias – uden at nogen af begivenhederne er nævnt. Det første udsagn er fortolkende – han taler om en synd, et ord GT selv ikke bruger her – det andet er mere neutralt, selvom ordet uskyldigt Ikke bruges i GT – dér er der plads til at fortælle historien uden at forholde sig til den undervejs.

En parafrase kan således bruges til en neutral gengivelse af noget sket – eller den kan bruges fortolkende. Man kan derfor bl.a. undersøge en bogs brug af parafraseformer for at finde ud af hvilken holdning bogen har til sit stof.

Fire parafraseformer

1 – Overskriftformen

består oftest af et enkelt udsagn. Det er den Grundtvig bruger to gange. Den kan anvendes når der er brug for at gengive en fortælling på snæver plads eller med særlig virkning.

Da Steen Skovsgaard (10), der skriver for småbørn, har genfortalt historien om David og Goliath, sammenfatter han hele Davids regeringstid i ét udsagn: »[David] blev en god konge i Israel i mange år.« Hvad der fylder 14 kapitler i GT, siges her i én overskriftform på ti ord, og Batseba-historien er ikke nævnt. Prisen er naturligvis at læseren ikke selv kan vurdere om David nu også blev en god konge, og det kan jo nok diskuteres. Men for mindre børn er det en fornuftig måde at slutte Davids historie på.

2 – Manchetformen

er en lidt længere, men stadig sammentrængt version af en historie. Ordet manchete er den betegnelse avisfolk bruger om en »under-overskrift«. Her er der plads til flere fortællende eller narrative udsagn – ofte dem der gengiver selve handlingen.

I GT fortælles der om David og Batsebas forhold og deres lille søns død med mange enkeltheder og replikker. Sigurd Barret (8), der også skriver for mindre børn, gengiver hele historien i mancheteform: »[David] blev gift med Batseba, og de fik en søn, der hed Salomo.« Det er det hele. Hvem Batseba var, samlejet og at deres første søn døde, er ikke med, men den unge læser møder dog navnet Batseba.

Beate Højlund (7), der skriver for større børn, skriver ligeud at »David gik i seng med [Batseba],« men vælger så mancheteformen til at gengive episoden om deres første søns død: »Drengen blev syg og trivedes ikke. I en hel uge hverken spiste eller drak David, men bad kun til Gud for barnets liv. Så døde drengen.« En neutral, men velformuleret og dækkende gengivelse af begivenhederne. Den får dog ikke lov at stå alene: Længere nede noterer hun at »den ene synd greb den anden« – en fortolkende kommentar.

»Genfortællingsformen er den mest anvendte både i Bibelen selv og i børnebiblerne. Her er de episoder i en historie med der er nødvendige for en dybere forståelse af dens forløb og sammenhæng, og der er plads til enkelte centrale replikker.«

3 – Genfortællingsformen

er den mest anvendte både i Bibelen selv og i børnebiblerne. Her er de episoder i en historie med der er nødvendige for en dybere forståelse af dens forløb og sammenhæng, og der er plads til enkelte centrale replikker.

Johannes Møllehave (1) beskriver Davids forelskelse i Batseba bredt, men gengiver så selve historien i en ret stram genfortællingsform: »Batseba var gift med en anden. Hendes mand hed Urias og var soldat i Davids hær. David satte Urias på en farlig post, hvor han var sikker på, at han blev ramt af en pil, så han aldrig kom hjem igen (...). Så giftede David sig med Batseba, som blev hans yndlingskone.« Møllehave får med denne nøgterne genfortælling de væsentlige episoder i den lange historie til at hænge sammen, idet han dog samtidig viger uden om at gengive selve samlejet.

Bodil Busk Sørensen (4), der skriver til undervisningsbrug, bruger også genfortællingsformen, men kommer tættere på begivenhederne: »David sendte bud efter [Batseba]. Hun kom ind til ham, og han lå med hende. Bagefter gik hun hjem. Men Batseba var blevet gravid.« Markante replikker fra GT finder hun plads til at gengive: »Så sandt Herren lever: Jeg gør det ikke«, siger Urias med en ed der karakteriserer manden for læseren. Bibelens egen fortolkende holdning til det skete vælger hun at gengive ordret: »Men det, David havde gjort, var ondt i Herrens øjne.« Et vigtigt træk, ikke mindst når bogen skal bruges til undervisning.

4 – Den dramatiserede genfortællingsform

er blevet flittigt benyttet mundtligt op gennem århundrederne. Lærere og søndagsskoleledere har brugt dramatisk stemmeføring og kropssprog når de fortalte, og dertil udvidet historien med en række træk der ikke står i Bibelen. I bøgerne har formen ikke været almindelig, nok fordi den tager plads.

Ingrid Schrøder-Hansen (3), der skriver for konfirmander, vælger en dramatiseret genfortællingsform: Historiens vigtigste episoder genfortælles, men hvad der i GT gengives som indirekte tale, bliver hos hende til direkte – og dermed mere dramatisk – tale. I GT hedder det: »David (...) forhørte sig om kvinden.« Hos Ingrid Schrøder-Hansen bliver det til: »David blev hedere end før. »Hvem er hun?« »Hun hedder Batseba,« svarede hans tjener, »hun er gift med Urias, ham hititten.« Hermed er hun tæt på GT selv, men også tættere på en skriveform som de unge er vant til fra andre bøger.

Egil Hvid-Olsen (9), siger selv at han skriver for de 8-108-årige. Hans bog, der er på 520 tætbeskrevne sider, tager både væsentlige og ukendte fortællinger med, og han benytter en bred og snakkende udgave af den dramatiserede genfortællingsform.

Han har naturligvis plads til at få alle fortællingens enkeltdele med i sin gengivelse, men han udvider den med gentagelser og selvopfundne replikker – som denne, der følger lige efter at han har fået at vide at Batseba er gravid: »»Æv!« sagde David. »Har man nu ikke engang lov til at more sig, uden at det hele skal blive så besværligt? Nå, men et eller andet må jeg jo« Hvid-Olsen vil nok oplyse ved at fortælle historien, men han vil i lige så høj grad underholde, og det tager alvoren ud af det David har gjort.

Hvilken bog er bedst?

Som det fremgår af listen nedenfor, er der mindst en halv snes stykker at vælge imellem, og man kan kun sige: Vælg selv!

10 aktuelle børnebibler

Alle de nævnte er førsteudgaven af den pågældende børnebibel. Flere af dem er kommet i nyere udgaver og/eller med en anden titel.

Johannes Møllehave: Børnebibelen. Det Danske Bibelselskab 1996

Tine Lindhardt/Pat Alexander: Sesams Børnebibel. Sesam 1998

Ingrid Schrøder-Hansen: Bibelens historier. Bd. 1 og 2. Gyldendal 1999

Bodil Busk Sørensen: Skolebibelen. Religionspædagogisk Forlag 2000

Pia Juul/Watts Murray: Hovedlands Bibel for børn. Hovedland 2004

Synne Garff: De mindstes Bibel. Bibelselskabets forlag 2007

Beate Højlund/Rhona Davies: Bibelen hver dag. Lohse 2009

Sigurd Barrett: Sigurd fortæller bibelhistorier. Politiken og Danmarks kirkelige Mediecenter 2010

Egil Hvid-Olsen: Skurke, helte og Gud. Indblik 2014

Steen Skovsgaard/Dawn Mueller: De bedste bibelhistorier. Kristeligt Dagblads forlag 2014.

Forskellige Gudsbilleder

»Til Minikonfirmand er der masser af tid. Tid til at snakke om alt mellem himmel og jord. Tid til at høre bibelhistorie, lege, synge, spille teater, være kreative og gå på opdagelse i kirken og på kirkegården.« Således omtaler jeg minikonfirmandundervisningen, og søger at gøre den vedkommende i det moderne samfund.

Af Signe Bang Hansen, kirke- og kulturmedarbejder, Grøndalslund kirke

Er tid en mangelvare, eller spilder vi tiden?

Når jeg lægger vægt på tid, er det fordi, det opleves som en mangelvare rigtig mange steder i vores samfund – min egen hverdag inklusiv. Men tiden har ikke forandret sig, der er derimod kommet mange flere aktiviteter og budskaber, der kæmper om vores tid. Når kirken fremstår som et sted, hvor vi kan skabe rum med god tid, er det nok fordi, vi dér mødes om noget, der har en anden tidsregning, nemlig tro og Gud. Bibelfortællingerne er en central brik i mødet med tro og Gud, derfor spiller de også en central rolle i mine minikonfirmandforløb.

Bibelhistoriens centrale placering

Mine minikonfirmandmøder er bygget op efter den samme skabelon med få afvigelser fra gang til gang:

- Vi samles i kirken i en rundkreds lavet af hynder på gulvet. I midten står et dåbslys, som minierne skiftes til at tænde.
- Jeg sender en følepose rundt med en genstand i, som sporer os ind på dagens emne (en lille flaske vand, et hjerte, en pose med jord osv.) Først når alle har følt, taler vi om, hvad det er, og hvad dagen skal handle om.
- Jeg læser bibelhistorie.
- Nogle gange en fælles snak om, hvad minikonfirmanderne tænker om teksten.
- Pause med frugt og saft i sognegården.
- Forskellige lege og kreative aktiviteter om emnet (herunder salmedans og drama).
- Afslutning igen i rundkredsen i kirken med Fadervor og »Gå da frit« som salmedans.

»Det er med tiden blevet vigtigere for mig at lade bibelfortællingen være og ikke lave en efterfølgende opsummering af, hvad moralen er.«

Lad bibelhistorien tale for sig selv

Det er med tiden blevet vigtigere for mig at lade bibelfortællingen være og ikke lave en efterfølgende opsummering af, hvad moralen er. Bibelhistorier, både mine egne genfortællinger og oplæsning fra børnebibler, skal efter min mening ikke udlægges. Tilhøreren skal selv drage sin konklusion.

Kompetente børn

Tro og gudsopfattelser er et område, der behandles med stor blufærdighed og til tider misforstået respekt. Man kan næsten tale om, at tro er et tabu i vores samfund. Nutidens forældre ønsker ikke at pådutte eller diktere et færdigt billede, når det handler om, hvem eller hvad Gud er, og hvorvidt man skal tro. Man vil gerne lade barnet danne sin egen opfattelse.

Positivt set hænger det sammen med en større respekt for barnet. Vi opfatter ikke længere børn som tomme beholdere eller halvfabrikata, som skal færdiggøres for at blive hele mennesker. Børn opfattes som kompetente mennesker, der har en personlighed fra de er helt små og selv er med til at skabe sig selv. Men tro og gudsbilleder skal have næring for at vokse og udvikle sig. Det er ligesom med så meget andet, at det vi giver opmærksomhed og »træner«, udvikler sig.

Næring til tro

Når mennesker skal udvikle deres eget ståsted i forhold til tro eller ikke-tro, har de brug for at høre om Gud for at forme deres eget gudsbillede. Typisk har børn allerede et gudsbillede, når vi møder dem som minikonfirmander i 3.klasse, men det er ikke sikkert, at de er helt bevidste om dette billede, og typisk har de ikke haft mulighed for at undersøge det eller udfordre det.

For minikonfirmanderne kan vi skabe mulighed for denne proces ved at præsentere forskellige guds-

billeder, som de kan undersøge og forholde sig til. Jeg læser bibelhistorier fra forskellige børnebibler, få gange i forløbet genfortæller jeg i stedet eller bruger en tekst fra den autoriserede oversættelse. Så børnenes egen opfattelse kan vokse i feltet af forskellige sproglige og visuelle billeder.

Mine foretrukne børnebibler

De mindstes bibel af Synne Garff. Illustreret af Lilian Brøgger og Cato Thau-Jensen. -> Har en letforståelig og kort tekst og fantastisk udtryksfulde og eventyrlige illustrationer.

Bibelhistorier af Ida Jessen. Illustreret af Hanne Bartholin. -> Har et poetisk og følelsesmættet sprog og smukke og stemningsfulde illustrationer. Selve teksten optræder som en del af illustrationen.

Sigurd fortæller bibelhistorier af Sigurd Barrett. Illustreret af Jeanette Brandt. -> Skaber genkendelse hos børnene, idet Sigurd er en formidler, som børnene ofte har kendskab til på forhånd.

Børn og Bibelhistorier – fantasirejser til Bibelens verden

Hvorfor »Bibelhistorier« blev udgangspunkt for et undervisningsmateriale for minikonfirmander, hvor børnene bliver introduceret for det kristne gudsbillede og ved hjælp af fantasirejser lærer at finde ro i kirken.

Af Marie J. Damm, sognepræst i Sankt Johannes Kirke, Nørrebro.

Forfatter til undervisnings-materialet »Ro og rejs«, Bibelselskabet 2019

En varm sommerdag ved Vesterhavet læste min datter og jeg Ida Jessens og Hannes Bartolins »Bibelhistorier« i haven. Vi var begge opslugt af de fantastiske genfortællinger og illustrationer, og som min mor, der lyttede med, sagde: »Man kan høre, når du læser højt, at den er virkelig god, sjov og enormt velskrevet – det er som om, det er dine egne ord, for det falder dig så let.« Det havde hun helt ret i.

Det var derfor oplagt, at netop »Bibelhistorier« blev grundlag for det undervisningsmateriale, jeg har lavet med Det Danske Bibelselskab. Og egentlig også, at det blev et projekt, hvor fantasirejser dels skulle lære børnene at finde ro i kirken og dels introducere dem for det kristne gudsbillede.

»Folkekirken tilbyder i stor stil mindfulness, walk and talks, pilgrimsrejser, cross yoga og musik- og meditationsgudstjenester, men det behov afspejler sig endnu ikke i kirkens tilbud til børn, selv om stres og diagnoser er eksploderet blandt vores yngre medlemmer.«

Kirkens ro

I de senere år har det vist sig, at flere og flere voksne søger kirken i en travl hverdag. Måske de bare sidder et øjeblik i det stille store rum, beder en bøn eller tænder et lys i lysgloben. Folkekirken tilbyder i stor stil mindfulness, walk and talks, pilgrimsrejser, cross yoga og musik- og meditationsgudstjenester, men det behov afspejler sig endnu ikke i kirkens tilbud til børn, selv om stres og diagnoser er eksploderet blandt vores yngre medlemmer. Så på trods af, at jeg aldrig har tilbudt den slags tiltag i kirken (til de voksne), havde jeg svært ved at slippe tanken, måske fordi jeg selv er vokset op med fantasirejser på min skole i 1980'erne.

Fantasirejser (eller drømmerejser) er en slags meditativ rejse, hvor man lader fantasien føre sig derhen, hvor historien foregår. De bliver i dag benyttet på Rigshospitalet til at berolige børn, der er indlagt, men også af forældre, der kan have svært ved at få deres barn til at falde til ro om aftenen. Efter en afslapningsøvelse læses eller genfortælles en historie, der især fokuserer på sanser og følelser; hvordan føles det? Kan man genkende noget, se det for sig, eller mærke hvor man er? Man inddrager på den måde barnets egne erfaringer og forsøger at gøre det klart for dem, at de selv er en del af historien – det er ikke blot underholdende eventyr fra gamle dage.

Underholdning og det gode budskab

Kirkens tilbud til børn har især fokuseret på underholdning; at give dem en sjov oplevelse, så de ikke opfattede kirken som kedelig. I mange år var jeg derfor selv meget optaget af aktiviteter, at der var sjov og ballade, fest og farver, når jeg lavede gudstjenester, undervisning og arrangementer for og med børn. Men det gik op for mig, at jeg i virkeligheden ofte sendte børnene og deres forældre hjem med et problematisk gudsbillede efter at have underholdt med dramatiske fortællinger om syndfloden, der udrydder hele den skabte verden, fordi Gud blev sur, eller historien om Lot og hans hustru, der må flygte, fordi Sodoma og Gomorra og alle dens syndige indbyggere skal brænde, eller beretningen om den elskelige David og den misundelige Saul ... For selv om jeg også kom ind på Jesus-historien og ihærdigt forsøgte at flette det nytestamentlige gudsbillede ind som afslutning eller konklusion, så overdøvede aktiviteterne budskabet.

Det er netop de erfaringer og overvejelser, der ligger til grund for, at jeg i foråret 2018 tilbød et undervisningsforløb for minikonfirmander med et andet fokus: Det Nye Testaments fortællinger om Jesus og den Gud, han forkynnder – samt at inddrage børnenes egne erfaringer.

»Undervisningens formål er dels at lære børnene at finde ro og give dem indblik i Jesus-historien og hans forkyndelse af det gode budskab.«

Bibelhistorie og fantasirejser i undervisningen

Det gjorde jeg ved at lave fantasirejser over Ida Jessens »Bibelhistorier«, som var udgangspunktet for undervisningen og det materiale, som jeg lavede sammen med Bibelselskabet. Undervisningens formål er både at lære børnene at finde ro og at give dem indblik i Jesus-historien og hans forkyndelse af det gode budskab. Så når børnene kommer susende ind ad kirkedøren lige fra skole, læser jeg en udvalgt bibelhistorie op, og det er så den historie, der ligger til grund for fantasirejsen, som foregår i et stille tempo, mens børnene ligger på madrasser og først har gennemgået en afslapningsøvelse. Når børnene »vågner« fra deres rejse, så taler vi om, hvad de erfarede. Det kan være både fysiske reaktioner, men også tanker, de gør sig undervejs. Og netop de tanker om jalousi og misundelse, uretfærdighed, det onde, tilgivelse mm. fører til en fælles samtale om den kristne Gud og om kirkens fællesskab, som måske og forhåbentligt kan give børnene en ro i hverdagen og et kendskab til kirken som det sted, hvor man kan søge hen, når tilværelsen synes svær at håndtere.

Meningsfuld underholdning

Da min erfaring også har lært mig, at børn elsker at lave noget kreativt sammen, og at samtalen desuden fortsætter under sådan et efterspil, besluttede jeg alligevel at lave aktiviteter som afslutning på dagens fantasirejse, tema og samtale. Men aktiviteter bør altid fungere som et supplement til undervisningen, som det, der udbygger budskabet frem for at spille hovedrollen i kirkens undervisning. Mit undervisningsmateriale lægger op til, at man selv tænker med, videreudvikler og gør sig sine erfaringer, således at arbejdet med børn i kirken bliver aktuelt og meningsfuldt og ikke blot underholdende.

Tro kan være helt konkret, men også ganske abstrakt

– et besøg i billedkunstneren Hanne Bartholins værksted via Bibelselskabets film om hendes arbejde med illustrationerne til »Bibelhistorier«.

Af Ida Bugge, kirke- og kulturmedarbejder, Rødovre Kirke

»Tro kan være helt konkret, men også ganske abstrakt. På samme måde har jeg arbejdet med mine billeder. De indeholder helt konkrete ting som dyr, men de rummer også det abstrakte lys, der flyder ud eller en varme, der spreder sig.«

Sådan siger den prisbelønnede illustrator Hanne Bartholin i et interview til Bibelselskabet og i Bibelselskabets lille film om hendes arbejde med illustrationerne til børnebiblen »Bibelhistorier«, som vi bringer nedenfor.

Hanne Bartholin udtaler også, at hun har været optaget af, hvordan hun kan spille op mod Ida Jesens historier, så helheden bliver dynamisk. Og i sit samarbejde med grafikerens Nanna Arnfred har hun arbejdet med at skriftbillede, tekst og illustration kan spille sammen og fremstå som én organisme.

»Børn i dette årtusinde kan godt forholde sig til flertydige komplekse udtryk; børnekulturen har på mange måder overlevet den forenklede didaktiserende tekst og realistiske illustration.«

Netop denne helhed gør »Bibelhistorier« til en nyskabelse indenfor børnebibel-genren og udfordrer læseren, barn som voksen, både æstetisk og erkendelsesmæssigt. På denne måde tager »Bibelhistorier« højde for, at børns kultur har ændret sig. Børn i dette årtusinde kan godt forholde sig til flertydige komplekse udtryk; børnekulturen har på mange måder overlevet den forenklede didaktiserende tekst og realistiske illustration.

Se med her og få en indsigt i Hanne Bartholins kunstneriske arbejde. Filmen rummer også pointer, som inspirerer til at inddrage billedernes betydning og deres samspil med teksten i undervisningen af børn.

Om at spejle sig i den store fortælling

Hvordan kan man bruge nutidig børnelitteratur og den mundtlige fortælling som en genvej til at gøre bibelfortællinger nærværende og vedkommende for elever? Artiklen handler om et undervisningsprojekt, hvor lærere og elever tager de bibelske tekster med i fortællingens maskinhus for at spejle eget liv og reflektere over, hvad det vil sige at være menneske. Nøglen er en sprudlende og klog børnelitteratur, der viser vejen ind i teksten og bygger bro til elevernes egen erfaringsverden.

Af Mette Berndsen, daglig leder/mag.art. i kunsthistorie og formidling, Folkekirkens Skoletjeneste Frederiksværk Provsti

Gennem tekstmuren

Hvordan kan man bruge børnelitteratur som en nøgle til de bibelske fortællinger? I projektet »Den store fortælling og mig« har jeg specielt arbejdet med Kim Fupz Aakeson og Ida Jessens fortolkninger af de bibelske tekster som inspiration til, hvordan læreren kan motivere eleverne til selv at komme i lag med teksten, leve sig ind i de bibelske historier og spejle sig i dem for at forstå kristen-

dommens tankesæt og pointer. Og for at forstå de alment menneskelige sandheder, som store fortællinger lægger frem for os. Mødet med den autoriserede og svære bibeltekst har været central – det er tilgangen og brillerne, man ser med, vi har leget med i dette projekt. Så hvordan får man lyst til som elev at snakke med og forstå en tilsyneladende helt fremmed (tekst), der ikke synes at byde én velkommen? Hvordan går man gennem tekstmuren ind i en anden verden? Og hvordan får man øje på, at der bor noget af min verden i den fremmede – og vice versa? Altså hvordan bygger man bro mellem den store fortælling og mig – det almene og det individuelle gennem litterære udflugter og strejftog? Denne brobygning har den nyere børnelitteratur vist sig at være mester i.

»Den store fortælling og mig«

Projektet »Den store fortælling og mig« var et tværfagligt undervisningstilbud for 0.-5. klasse udviklet af Folkekirkens skoletjeneste i Frederiksværk. Forløbet kickstartede med et lærerkursus, hvor fortæller Kasper Sørensen tog kursisterne med ind i fortællingens maskinhus for at lære om grundlæggende greb til at skrue en mundtlig fortælling sammen: Hvordan skaber man billeder i hovedet på lytteren? Hvordan får man lytteren på krogen? Og hvordan får man et budskab eller en pointe igennem inde i historien?

Efterfølgende skulle lærerne hjemme på skolerne genfortælle syndefaldsmyten med de nye værktøjer i baghovedet – og efterfølgende en historie fra eget liv. Det er hér i lærerens fortælling af bibelhistorien, at arbejdet med den nutidige børnelitteratur kommer ind.

»JEG BLIVER SINDSSYG! DER ER BANANER OG ANANAS! HVAD ER DER I VEJEN MED JER?«

To forfattere, der virkelig har taget livtag med de bibelske fortællinger og truffet de valg, man i princippet også skal træffe i en undervisningssituation, hvor man skal genfortælle en bibelfortælling, er Kim Fupz Aakeson og Ida Jessen. Begge forfattere har den store kvalitet, at deres bøger fungerer på mange niveauer og tilgodeser både børn og voksne. De rummer teologiske pointer krydret med humor og indlevelse samt et hverdagsligt genkendeligt perspektiv. I Kim Fupz Aakesons bog »Gud, Adam og Eva« genkender enhver forælder sig selv i en Gud, der får hovedpine af konstant at blive sat på prøve af sine ulidelige og plagende børn, så han til sidst begår den største fejl, en forælder kan begå nemlig at sige, hvad børnene ikke må. Da sket er sket, og Gud opdager, at børnene ikke bare har brudt reglerne, men overtrådt loven, mister han besindelsen, hiver børnene i ørerne og råber: »HVORFOR I HELE HULE PARADIS HAR I SÅ SPIST DET?« Med få ord får Fupz karakteriseret paradiset frodighed og overtrædelsens urimelige karakter, når han lader Gud fortsætte med følgende svada: »JEG BLIVER SINDSSYG! DER ER BANANER OG ANANAS! HVAD ER DER I VEJEN MED JER?« Underforstået: I har rigeligt, hvorfor vil I have det, I ikke må få? Sproget er gjort nutidigt, og som lærer kan man med et snuptag oversætte den til egen hverdag og forholdet mellem forældre og børn. Gud fremstilles som en far, der bliver drevet til vanvid og må hen og lægge sig på grund af børnene, der keder sig og plager livet af ham. Herefter går det helt galt i det ubevogtede øjeblik. Det går jo, som det går. Men Kim Fupz Aakeson tvister syndefaldet og uddrivelsen, idet han

fremstiller Adam og Eva som videbegærlige børn, der drevet frem af nysgerrighed for det ukendte og fremmede udenfor også plager om at komme ud i verden. Til sidst giver Gud op og lader dem gå. Ungerne flyver fra reden.

Hos Ida Jessen bliver vi på samme måde både oplyst og underholdt, når slangen spørger Eva, hvad hun tænker på, hvis ikke hun må tænke på en krokodille, der står på hovedet – hvorefter Eva selvfølgelig kun kan tænke på en krokodille, der står på hovedet. Overfor Adam fremfører hun senere med slangens hvislende logik i baghovedet, at Gud blot ville sætte dem på prøve med det forbud!! Altså en litterær måde at introducere begreber som frihed og valg samt Guds plan på.

Børnelitteraturen som brobygger

Ved at inddrage Kim Fupz Aakeson og Ida Jessens tekster som inspiration til læreren, inden han eller hun selv skal fortælle syndefaldsmyten på sin egen måde for eleverne, får læreren mulighed for at tænke friere om det at genfortælle og fortolke bibelske tekster. Det bliver pludselig en mulighed at benytte sig af humoren og af erfaringsnære tanker og følelser som irritation, kedsomhed, nysgerrighed, vrede, ophidselse og resignation. Eller en knaldende hovedpine. Både Fupz og Jessen formår at anlægge et menneskeligt perspektiv, der gør det let at indleve sig i den bibelske fortælling og se noget af sin egen verden heri samtidig med, at de forholder sig til centrale teologiske pointer og begreber – og indimellem danser udenom ved at lægge nye tolkninger til: Blev Adam og Eva smidt ud af Paradiset? Eller gik de selv, fordi det var for kedeligt i haven? På mange måder gør de litterære fortolkninger bibelteksten mere synlig, og gør det lige til at spejle sig i historien for at tage en oplevelse om lovbrud, frihed og ansvar ned fra hylden.

Fra mundtlig fortælling til foldemappe

Efter at have hørt lærerens gendigtning skulle eleverne møde den originale bibeltekst og selv prøve at fortælle denne med brug af virkemidler fra fortællingens maskinhus, dvs. kravle helt ind i teksten, indleve sig, skabe billeder og scener for lytteren – gøre Guds stemme dyb eller lys. Herefter skulle de bryde gennem tekstmuren og komme med et bud på en erfaret historie, der kunne spejle den store fortælling. Fortællingerne blev øvet og forfinet mundtligt og fastholdt og formidlet visuelt i en nyudviklet foldemappe med nøglebilleder til begge fortællinger.

Brugen af Fupz og Jessens litterære udgaver af bibelfortællingerne fungerede altså som en inspiration til lærerne i forhold til at finde frem til egen fortælling og fortolkning. Eleverne har dermed nydt godt af det børnelitterære indspark som et sprogligt vitaminlag i lærerens formidling. Og forhåbentlig bidrog dette overskud til elevernes egen indlevelse og broen fra den store til den lille fortælling – og dermed projektets formål: At lade eleverne få en forståelse af de bibelske tekster som et bud på tolkninger af de menneskelige grundvilkår, af eksistentielle anliggender mellem mennesker og et bud på det gode liv.

Børnebibler som dåbsgaver

Landet over gives der børnebibler til dåbsbørnene, og vi som præster og som kirke gør os vore overvejelser over, hvad vi gerne vil opnå med netop den gave.

Af Jonas Dean Weisenberg.

Sognepræst i Allesø og Næsbyhoved-Broby

Som sognepræst gennem 11 år har jeg ikke længere tal på, hvor mange dåbsbibler jeg har givet til dåbsforældrene som gave, når vi har haft dåb i kirken. Men ønsket med gaven har altid været, at den kan blive omdrejningspunktet for spændende samtaler om Gud og om tro. At forkyndelsen også kan foregå i hjemmet.

Min kollega og jeg har gennem årene skiftet lidt ud i, hvilke børnebibler vi har brugt. Er der kommet nye udgivelser, har vi ofte set dem igennem og overvejet, om vi ville bruge dem som dåbsgaver. Vi har drøftet udvalget af bibelhistorier, illustrationerne, fordi de netop i børnebibler er en væsentlig del af formidlingen, og ikke mindst sproget i de enkelte børnebibler. Helt personligt har det også haft betydning, at jeg selv har fået børn og nu gjort mig tanker om videre-formidlingen til dem. Hos min datter på fire år har jeg oplevet, hvor meget bibelfortællingerne interesserer hende, hvor meget de fænger og hvor mange spørgsmål, de skaber hos hende.

»Børnebiblen kan åbne op for samtaler om de større dimensioner i livet i børnehøjde.«

Børnebiblen er en brugsbog

Ved de samtaler, jeg inden dåben har haft med forældrene, har jeg fortalt, at vi fra kirkens side giver dem en børnebibel som dåbsgave, og at vi håber, de vil gøre brug af den og læse i den sammen med deres barn, når de bliver lidt større.

I faddertalen lærer vi præster forældrene og fadderne, at de har en opgave i at oplære barnet i den kristne tro. Dertil er den forærede børnebibel jo et godt værktøj. Familien kan samles om børnebiblen og læse om Guds skaberværk, om Hans kærlighed til os mennesker og om Jesu liv og hans lignelser. Børnebiblen kan åbne op for samtaler om de større dimensioner i livet i børnehøjde.

Børnebibleerne kan også være med til at forme det, vi kalder barnetro. Det er igennem fortællingerne, at børnene danner deres billede af Gud.

Fra dåbssamtaler gennem årene ved jeg, at børnebibleerne ofte får en særlig plads i hjemmet. Når jeg undervejs i samtalen spørger til, hvilken børnebibel de tidligere har fået, finder de den hurtigt frem, og ofte er det endda børnene selv, der lige ved, hvor den skal findes.

Dåbsbiblen i brug i hjemmene

I forbindelse med dette nummer af Kirken Underviser har jeg talt med nogle forældre om, hvad dåbsbiblen har betydet for dem og for deres børn. Hvordan den egentlig er blevet brugt, og hvordan familierne har oplevet det, at vi fra kirkens side har givet dem en børnebibel i dåbsgave, og ikke mindst hvordan de selv tænker fortællingerne fortsætter i hjemmet, når børnene vokser fra børnebibleerne. »Sigurd Fortæller Bibelhistorier« udkom i 2010, og flere af de familier jeg har talt med, har læst højt fra den som godnat-læsning og fremhæver, at sproget tiltaler børnene. Det har gerne været i forbindelse med, at børnene selv er begyndt at stille spørgsmål om Gud og tro, at den første gang er blevet introduceret af forældrene. Siden, fortæller forældrene, har børnene så selv taget den frem flere gange og ønsket at få læst højt eller er blevet så store, at de selv læser i den.

»Forældrene fremhæver også, at den tyngde, der er i bibelhistorierne, gør, at der kan samtales lidt mere om dem end så meget andet litteratur for mindre børn.«

Der er også nogen, der har nævnt, at børnebibleerne har været gode at koble med de bibelhistorier, der har været inddraget ved spaghettigudstjenesterne (eller hvad de nu kaldes rundt om i landet). Forældrene fremhæver også, at den tyngde, der er i bibelhistorierne, gør, at der kan samtales lidt mere om dem end så meget andet litteratur for mindre børn.

Familiernes tilbagemelding har hele vejen rundt været, at de har glædet sig over gaven og gjort brug af den, og at den har skabt grundlag for gode samtaler i hjemmene. Børnenes alder, i de familier jeg har haft kontakt med, har været fra 1-13 år, og de fortællinger, der er blevet læst højt for børnene som små, huskes stadig, når konfirmationsforberedelsen begynder. Det bekræfter, at Bibelens historie kan noget særligt.

Afslutningsvis spurgte jeg familierne om, hvordan de tænker, de vil fastholde samtalen om Gud, når børnene vokser fra deres børnebibler. Svarene har blandt andet været, at de har deltaget i flere af kirkens gudstjenester, særligt dem der har været målrettet børn og på den måde fastholdt samtalen om Gud.

Det er altid rart, når man giver en gave, at man også ved, den vækker glæde, og at ideen bag også viser sig at indfries, når børnebiblen læses højt for børnene, og samtalen fortsætter, når børnene bliver større. Vi som kirke har et naturligt ønske om, at det, vi forkynder, sætter aftryk. Jeg tænker, at børnebiblerne, vi deler ud ved dåb, kan ses som et lille frø, vi er med til at så. Hvis frøet bliver vandet og næret op gennem barndommen, altså hvis fortællingerne læses højt i hjemmet, og samtalerne om tro pågår, kan vi håbe, de kan hjælpe barnet med at vokse i sin tro.

For de familier jeg har talt med, har børnebiblerne dannet grundlag for hyggelige stunder med højt-læsning og gode samtaler, og mon ikke det gør sig gældende i mange andre hjem?

Så næste gang der er dåb i kirken, vil jeg endnu engang give dem en børnebibel med hjem og håbe på, de også, børn såvel som voksne, vil have glæde af den i de følgende år.

Hvad skal en børnebibel kunne i dag?

Bibelselskabets Forlag udgiver en lang række børnebibler og børnebøger, der genfortæller eller gendigter Bibelen. Men hvad skal en børnebibel kunne for at nå børn i dag?

Af Lisbeth Elkjær Øland, forlagschef på Bibelselskabet

En børnebibel er ikke en hvilken som helst børnebog. Det er en bog, der tager livtag med en bærende tekst i vores kultur, religion og kirke. Det kan umiddelbart godt lyde til at blive en støvet affære. Så hvordan sikrer vi hos Bibelselskabets Forlag, at de børnebøger og børnebibler, vi udgiver, er relevante for børn og forældre i dag?

»Vi lader vores børnebibler og -bøger følge de tendenser, der er i børnelitteraturen generelt, så det bibelske univers har en chance for at komme med ind i børneværrelset og blive kendt og talt om.«

Det bibelske univers i børneværelset

Netop fordi en børnebibel genfortæller eller gendigter en gammel tekst, er det vigtigt, at udtrykket ikke bliver bedaget. Læseren, barnet, må gerne opleve, at fortællingen eller dens tema er anderledes end andre bøger, men sprogtonen og ordvalget skal ikke stå i vejen for forståelsen og oplevelsen.

Vi lader vores børnebibler og -bøger følge de tendenser, der er i børnelitteraturen generelt, så det bibelske univers har en chance for at komme med ind i børneværelset og blive kendt og talt om.

Derfor arbejder vi typisk med dygtige, danske forfattere, der er vant til at skrive for børn, og som læses i brede kredse. Det gælder fx Kim Fupz Aakeson, Ida Jessen og Bjarne Reuter. Det er forfattere, der kan deres kram, og som med deres høje kvalitet formår at tale direkte til børnene, selvom fortællingerne er fra en helt anden tid og rummer store og nogle gange fremmedartede tematikker.

Sproget må ikke virke fremmedgørende og det samme gælder naturligvis på billedsiden. Billedsproget skal være nutidigt, levende og medfortællende. Men i vores udgivelser har vi også fokus på variation, så vi kan møde forskellige typer af læsere med vores udgivelser.

Nogle gange må illustrationerne gerne være kunstneriske og stille krav til læseren om indlevelse og afkodning, sådan som fx Hanne Bartholins illustrationer til Ida Jessens Bibelhistorier i vidt omfang gør. Mens vi andre gange arbejder med illustrationer, som er lette at afkode og tættere på børnenes hverdag. Det kan man fx se i Jesper Tom Jensens illustrationer til Tobias & Trine-serien af Marlene Fenger-Grøndahl.

De voldsomme fortællinger

Når vi udvikler titler til børn, vil vi gerne være med til at åbne for nye snakke i familien – af og til om svære emner. En bog fra os må gerne vække dybe tanker og følelser og lære læseren noget om sig selv og om verden.

Bibelen har mange voldsomme og komplekse fortællinger, som man nemt kunne undgå at genfortælle i en børnebibel. Men vi springer ikke over fortællingen om Kain og Abel, historien om Job eller om Herodes' skrækkelige befaling om at slå alle små drengebørn i Betlehem ihjel. De fortællinger er en del af vores kulturgods og af Bibelen. Nok er de voldsomme og svære, men det religiøse tilbyder jo netop ord og rum til det vanskelige og komplekse i livet. Og selvfølgelig får barnet hjælp til tydningen fra både forfatter, illustrator og den, der læser bogen op.

Bjarne Reuters »En nat i Betlehem« finder netop sin styrke og dybe klangbund i ikke kun at fortælle den smukke del af juleevangeliet om lyset og det lille barn, men også om mørket og magtskyen, der driver den lille familie på flugt.

Fra barnets erfaring til bibelteksten

I skriveprocessen var det for Ida Jessen vigtigt at gå tilbage til, hvordan hun som barn havde hørt de bibelske fortællinger, hvad hun forstod, og hvad hun undrede sig over. Man kan næsten sige, at hun satte sig i barnets sted og genfortalte for »sig selv som barn«. Og netop det pædagogiske greb at skabe en sammenhæng mellem barnets egen erfaringsverden og de bibelske fortællinger går igen både i vores undervisningsmaterialer og i vores billedbøger.

Vi udgav tre lignelser fra Det Nye Testamente genfortalt af Kim Fupz Aakeson for nylig. I dem er scenen sat i dagens Danmark – på Nørrebro, hos en autoforhandler i Borup og hos en übersmart københavnere med egen au pair. Sprog og billedsprog er helt moderne, men temaerne og historienes opbygning er Bibelens. På den måde mødes barnets kendte univers med Bibelens.

»Vi udgiver flere af vores børnebøger som lydbøger, men det er stadig den fysiske bog, man samles om i familien, og den giver i højere grad end skærmen anledning til refleksion og samtale.«

Skal det ikke være digitalt?

Næ, ikke nødvendigvis. Børn lever i højere grad digitalt i dag end tidligere, men børnebogen er ikke en truet art. Vi udgiver flere af vores børnebøger som lydbøger, men det er stadig den fysiske bog, man samles om i familien, og den giver i højere grad end skærmen anledning til refleksion og samtale.

At arbejde med dygtige forfattere og illustratører, at lade de store og dybe budskaber som kristendommen rumme få plads og at gå fra barnets erfaringsverden til de bibelske fortællinger er nogle af de greb, vi bruger for at sikre, at vores børnebøger og –bibler ikke støver til, men fortsat er relevante.